

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola s rozšířenou výukou matematiky a
přírodovědných předmětů Teplice, Buzulucká 392**

415 03 Teplice 3

Identifikátor školy: 600 084 647

Termín konání inspekce: 3.5.2004 – 6.5.2004

Čj.:	f3-1042/04-5225
Signatura:	kf5cx123

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních a materiálně - technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v základní škole v předmětech:
 - český jazyk, matematika, dějepis, občanská výchova, přírodovědné předměty a pracovní činnosti na 2. stupni,
 - český jazyk, matematika, prvouka a vlastivěda na 1. stupni
 - český jazyk, matematika, řečová výchova a pracovní vyučování ve speciálních třídách
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v základní škole, v předmětech:
 - český jazyk, matematika, dějepis, občanská výchova, přírodovědné předměty a pracovní činnosti na 2. stupni,
 - český jazyk, matematika, prvouka a vlastivěda na 1. stupni
 - český jazyk, matematika, řečová výchova a pracovní vyučování ve speciálních třídách
- ❖ tematické zjišťování „Účinnost prevence sociálně patologických jevů“

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů Teplice, Buzulucká 392 je příspěvkovou organizací Města Teplice, která sdružuje základní školu s kapacitou 1180 žáků, školní jídelnu s kapacitou 550 jídel a školní družinu s kapacitou 100 žáků. Celkový počet 732 žáků se vzdělává ve 32 třídách, z nichž 5 speciálních tříd zasahuje všechny ročníky školy a navštěvuje je 58 žáků, v 6.-9. ročníku je zřízeno 5 tříd s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů, v 6. a 7. ročníku jsou ustaveny 2 třídy s rozšířenou výukou informatiky a výpočetní techniky a 20 tříd je bez zaměření.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Na škole vyučují celkem 44 učitelé. V hospitovaných hodinách bylo sledováno 39 učitelů. Odbornou a pedagogickou způsobilost nespĺňovalo 11 z nich, neboť jejich nejvyšší dosažené vzdělání bylo pouze středoškolské. Vyučovali převážně ve speciálních třídách (5) a na 1. stupni (5). Jedna pedagožka vyučovala občanskou výchovu na 2. stupni. Nekvalifikovaní zaujímají 27,5% všech navštívených učitelů. Výchovná poradkyně splňuje požadavek pedagogické praxe, ale nemá odbornou kvalifikaci. Skladba úvazků respektuje, podle možností, jednotlivé aprobační vyučujících.

Ředitelka školy má zpracovaný funkční a přehledný organizační řád školy včetně grafického zpracování organizační struktury a také provozní řád, který detailně určuje chod školy. Deleguje pravomoci na oba zástupce ředitele i na školníka a vše je dáno písemně v pracovních náplních. Přenos informací vůči pedagogům je účinný a je veden prostřednictvím měsíčních plánů práce na nástěnce ve sborovně. Provozní porady jsou svolávány podle aktuální potřeby. Poradními orgány jsou kromě pedagogické rady i metodická sdružení a předmětové komise, které se zabývají kontrolou plnění osnov, vzájemnými hospitacemi, hodnocením materiálního

vybavení učebními pomůckami a plánováním jejich pořizování, organizací soutěží a olympiád.

Uvádějícího učitele má pouze začínající nekvalifikovaná učitelka, ostatní nekvalifikovaní jsou svěřeni do péče metodických sdružení či předmětových komisí a jsou směřováni vedením školy k hospitacím u zkušených pedagogů a ke konzultacím s nimi. Tyto úkoly plní. Hospitační činnost ze strany vedení školy je pravidelná a častá. Mají zpracovaný celoroční plán, z kterého je patrná větší frekvence u nekvalifikovaných a začínajících učitelů. Z každé hospitace je proveden zápis, který je podepsán a obsahuje závěry a připomínky.

Vedení školy si je vědomo nepříznivých personálních podmínek, přesto nemá se studujícími pedagogy uzavřeny smlouvy o poskytování úlev a neexistuje ani plán v oblasti plánování lidských zdrojů. Probíhající další vzdělávání pedagogických pracovníků, bylo zaměřeno především na jazykové vzdělávání a odpovídá cíli školy v oblasti zvyšování kvalifikace.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pavilónová škola má třídy rozděleny do jednotlivých učebních pavilónů podle stupně školy a zaměření tříd. Pro výuku jsou k dispozici dvě dílny, zahrada, pracovna domácích nauk, celoročně využívaný skleník, odborné pracovny fyziky, přírodopisu, pěstitelských prací a dvě počítačové učebny celkem s 21 žákovským počítačem připojeným na internet. Jedna z nich je zároveň třídou, ve které probíhá vyučování matematiky a její prostorové podmínky jsou poněkud stísněné. Výhodou je však možnost zařadit práci s počítačem do průběhu hodin. Další třídy fungují jako polopracovny, mají účelnou výzdobu a vybavení zaměřené na jeden předmět (chemie, zeměpis, dějepis, český jazyk, matematika), který je v nich vyučován. Knihovna je současně kmenovou třídou. Čtyři z pěti speciálních tříd jsou umístěny v samostatném pavilonu školy. Učebny jsou vzhledem k věku a počtu vzdělávaných žáků menších rozměrů. Pátá třída (III.E) je umístěna v pavilonu tříd prvního stupně, je prostorově největší a umožňuje v plném rozsahu realizovat i pohybově-relaxační aktivity.

Žáci jsou vybaveni vhodnými učebnicemi a pracovními sešity ucelených řad, i když někdy poněkud opotřebovanými, kabinety všech sledovaných předmětů jsou velmi dobře zásobeny dvojrozměrnými i trojrozměrnými pomůckami, demonstračními i žákovskými soupravami pomůcek, materiálů a měřících přístrojů pro všechny disciplíny fyziky, vhodnými výukovými počítačovými programy pro speciální třídy a jednotlivé předměty základní školy, mapami, atlasy, slovníky, jazykovými příručkami a video nahrávkami. Pracovní soupravy pro žáky jsou nejen profesionální, ale i vytvořené vyučujícími (sady semen, vzorníky druhů rostlin, materiály pro pokusnictví ap.). Dostatečně zastoupena je i didaktická technika (televize, video, audio-přehrávač, zpětný projektor). Velkým pomocníkem, který je hodně využíván pro přípravu učitelů, je kopírka. Vybavení a využívání kabinetů, umožňuje plnit zvolené výukové programy.

Doplňování učebnic a pomůcek je prováděno na základě návrhů předmětových komisí a metodických sdružení. Vedení školy vyhoví, pokud mu to umožňují finanční prostředky, nebo časově odsune. Veřejnosti jsou pronajímány počítačové učebny a tělocvična.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Pro vykazované žáky se specifickými poruchami učení jsou vypracovány individuální vzdělávací plány.

Škola vyučuje podle učebních dokumentů Základní škola č.j. 16847/96-2, včetně úprav a doplňků č.j. 25018/98-22, ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů podle učebního plánu č.j. 21968/96-2, ve třídách s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky podle učebního plánu č.j. 16845/2001-22 a ve speciálních třídách podle učebního programu Zvláštní škola č.j. 22980/97-22. Učební plány jsou upraveny podle podmínek školy a souhlasí s reálnou výukou podle rozvrhu hodin. V 9. ročníku speciální třídy byla využita možnost úpravy učebního plánu a byla snížena časová dotace v pracovním vyučování a posílena výuka českého jazyka a přírodopisu. Pracovní činnosti základní školy respektují výběr jednotlivých tematických celků osnov ve vztahu k věku žáků. Pozitivní je, že jsou v nich zařazeny také celky s problematikou výpočetní techniky tak, jak předpokládají osnovy. Výjimkou je učební plán tříd s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů, kde nebylo dodrženo minimum 6 hodin v předmětu výtvarná výchova od 6. do 9. ročníku. V třídních knihách 5. ročníku jsou proškrtávány rubriky psaní. Informace o plnění úkolů z psaní jsou patrné ze záznamů o výuce slohu, ale jsou chaotické a nepřesné. Ostatní zápisy v třídních knihách průkazně zobrazují průběh vzdělávání a plnění osnov deklarovaných vzdělávacích programů.

Výuka není v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu.

Plnění osnov kontroluje ředitelka školy i její zástupci při hospitační činnosti, dále kontrolou třídních knih v návaznosti na nařízené zpracování tematických a časových plánů a také předmětové komise a metodická sdružení na pravidelných schůzkách.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Ve třech speciálních třídách je vzděláváno více žáků než připouští § 3 odst. 4 vyhlášky č. 127/1997 Sb. o speciálních školách a speciálních mateřských školách, ve znění pozdějších předpisů. Ředitelka školy využila možnosti dané § 10 výše citované vyhlášky a povolila pro letošní školní rok výjimku z maximálního počtu žáků ve třídách III.E, V.E. a IX.E. Rozvrh hodin odpovídá psychohygienickým zásadám z hlediska řazení předmětů. V rozvržení přestávek vychází vedení školy vstříc žákům a zařazuje dvacetiminutovou přestávku různým ročníkům na různou dobu. Mezi 6. a 7., 7. a 8. vyučovací hodinou vkládá přestávky v délce 5 minut (dojíždějící žáci by nestihli autobusy), což je v rozporu s vyhláškou o základní škole. Vnitřní řád základní školy vytváří dostatečný prostor pro osobnostní rozvoj žáků, obsahuje jejich práva a povinnosti. Provozní řády odborných učeben zahrnují všechny potřebné náležitosti týkající se bezpečnosti práce i hygienických pravidel a jsou vyvěšeny. Rodiče jsou dostatečně informováni o dění ve škole prostřednictvím třídních schůzek a žákovských knížek, navíc pedagogičtí pracovníci včetně vedení školy mají stanoveny pravidelné konzultační hodiny anebo po domluvě jsou k dispozici kdykoli.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Funkci výchovného poradce vykonává prvním rokem odborně a pedagogicky způsobilý pedagog s aprobací předmětů pro druhý stupeň. Zatím neabsolvoval kvalifikační studium výchovného poradenství, ale pravidelně se zúčastňuje schůzek výchovných poradců v rámci škol Teplicka, kde si poradci vzájemně předávají metodické a další potřebné informace. Výchovný poradce má zpracovaný „Plán činnosti výchovného poradce“ po měsících. Z plánu i z osobního rozhovoru s výchovným poradcem vyplývá, že prvotní pozornost zaměřuje na oblast spojenou se záškoláctvím, popř. další problémy, které z toho vyplývají. Dále

zpracovává a poskytuje informace žákům i rodičům o volbě dalšího studia nebo jiné formě přípravy na povolání, ve spolupráci s učiteli podává návrhy na vyšetření žáků v pedagogicko-psychologické poradně a vede přehled o integrovaných žácích. Úzce spolupracuje s pedagogy školy i s kompetentními orgány - pedagogicko-psychologickou poradnou (psycholog provádí na základě souhlasu rodičů vyšetření přímo ve škole), úřadem práce, Policií ČR a odborem sociálních věcí a zdravotnictví Magistrátu města Teplic. Má stanoveny konzultační hodiny a žáci i zákonní zástupci jsou na začátku i v průběhu školního roku informováni o možnostech jejich využití. Ve vestibulu školy je nainstalována informační nástěnka s uvedením konzultačních hodin a kontaktů na výchovného poradce, je zde umístěna i schránka důvěry (zatím není příliš využívána). Důležité informace uveřejňuje výchovný poradce také ve školním časopise.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce, v matematice v prvouce a vlastivědě na 1. stupni.

Inspekce navštívila 14 vyučovacích hodin českého jazyka, matematiky, prvouky a vlastivědy ve všech třídách 1. stupně. 5 navštívených učitelek nebylo odborně a pedagogicky způsobilých (OPZ). Tento nedostatek byl u některých občas patrný jak v rovině odborné, tak metodické. Jindy i vyučující bez OPZ odvedly vynikající práci. Pro výuku předmětů si učitelky vypracovaly tematické a časové plány, které umožňují předcházet časovým prodlevám a případnému neplnění osnov. Kontrolou třídních knih vedených ve školním roce 2002-03 bylo zjištěno, že osnovy jednotlivých ročníků byly ve sledovaných předmětech splněny a stejně tomu je i v letošním školním roce 2003-04. Zároveň bylo zjištěno, že se v českém jazyce i v matematice vyučují všechny jejich složky.

Materiální zajištění výuky bylo při výuce velmi dobré. Většinu tabelárních pomůcek, map, doplňující literatury a dalších informačních zdrojů mají učitelky ve třídách, stejně jako vlastnoručně vyrobené názorné pomůcky a řadu úkolů pro žáky si mohou ve škole kopírovat. Výuku v době inspekční návštěvy podporovaly dokonale připravené tabule, učebnice z různých vydavatelství a s titulem používané učebnice nesouvisající pracovní sešity, jejichž finanční úhradu zajišťovali rodiče. Učitelky používaly přehrávače CD a byla sledována i výuka matematiky na počítačích ve 3. ročníku. Prostředí tříd je esteticky vkusně upravené a k pohodlí žáků slouží nový nábytek.

Hodiny byly vedeny často konzervativními metodami jak ve struktuře členění, tak v nadužívání frontální práce, ale objevovaly se i úspěšně vedené párové práce a dobře promyšlené práce skupinové. Ve sledovaných hodinách matematiky se učitelky úspěšně snažily nejen o upevňování matematických postupů pomocí názorného materiálu, ale i o rozvoj abstraktního myšlení. Únavě žáků zabraňovaly pestře volené úkoly, mezipředmětové vztahy (s prvoukou v mluvnici, s výtvarnou výchovou, dopravní výchovou i s matematikou v prvouce). V nejlépe vedených hodinách zapojovaly učitelky do hodin smyslové vnímání, dramatizaci a modelové situace, zakládaly výuku na pozorování jevů a souvislostí a na vyhledávání informací z mimoučebnicových zdrojů. Nezapomínaly na tvořivé úkoly a nutily žáky poznatky aplikovat. V méně zdařilých hodinách se objevovaly především metodické chyby, v hodinách vznikaly časové prodlevy, které byly doháněny koncem vyučovací jednotky a objevovaly se i drobné odborné nedostatky (především v mluvnici). V průběhu hodin výrazně chyběla promyšlená práce s integrovanými žáky a s žáky s diagnostikou poruchy pozornosti (ADD) spojenou obvykle i s hyperaktivitou (ADHD). Tito žáci jsou mnohdy diferencováni vnějším způsobem (sedí zvlášť), ale výraznější

pomoc (diferencované úkoly, speciální pomůcky na čtení a psaní, individuální pomoc ze strany učitelek apod.) nebyla při hodinách téměř patrná. Hyperaktivita navíc nebyla vnímána jako porucha a žáci byli často odsouváni na periferii učitelova zájmu. Jak dosvědčují zápisy v žákovských knížkách a v notýscích jsou tito žáci setrvale označováni za nepořádné a neukázněné. Vynikající byly především hodiny prvouky, kdy pestré činnosti umožnily všem žákům bez rozdílu intelektových schopností a postižení zapojit se do vyučovacího procesu a zažívat úspěch. Také hodiny matematiky byly efektivní a žáci si mohli ověřovat míru získaných dovedností. Při přímé práci ve sledovaných předmětech byli vedeni k opravám chyb se zdůvodňováním jevů, kdy uplatňovali mluvnické poučky, případně znovu počítali chybné příklady. Práce probíhala v přiměřeném tempu. Všechny učitelky se snažily v hodinách uplatňovat zásady soustavnosti a trvalosti, rozšiřovaly slovní zásobu žáků, vysvětlovaly neznámé pojmy a měly žáky k tomu, aby jich také používali.

V úvodní motivaci se objevovaly jen občas zbytečné stereotypy (pouhé oznámení cílů hodin). Mnohem častěji byl zájem žáků o výuku vzbuzován hádankou, zajímavým úkolem i písničkou, která měla s probíranou látkou vnitřní souvislost. Prosazovala se i vnější motivace v průběhu vyučování (povšechné i konkrétní pochvaly, povzbuzování, strategie nezveličovat význam chyb a omylů a především tvořivé úkoly s řešením problémů, využívání zkušeností žáků, výchovné využívání látky).

Hodiny provázela vzájemně vstřícná atmosféra, žáci byli vesměs aktivní. V 1. ročnících není sice ještě zcela vybudovaná potřebná míra socializace žáků, ale soustavně probíhá upevňování návyků, potřebných pro školní práci, a respektování pravidel vzájemné komunikace i chování.

Učitelky dodržují dohodnutá pravidla při hodnocení žákovských výkonů. Vedle hodnocení normativního používají především v nižších třídách 1. stupně a při přímé práci ve vyšších třídách i hodnocení formativní. V průběhu hodin hodnotí sami žáci práci spolužáků. Řada hodin však končila se zvoněním a závěrečné hodnocení práce učitelkou bylo zbytečně ukvapené.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech na 1. stupni jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve speciálních třídách

V průběhu inspekce byly navštíveny všechny ročníky speciálních tříd. Pozornost byla zaměřena zejména na výchovně-vzdělávací činnost v českém jazyce, matematice, řečové výchově a pracovním vyučování. Celkem se v pěti speciálních třídách uskutečnilo třináct hospitací.

Výukové cíle jsou vzhledem k aktuálnímu složení tříd a zejména k mentálním možnostem žáků vhodně konkretizovány, nově probírané učivo plynule navazuje na předcházející látku, učební plán je dodržován a učební osnovy jsou průběžně plněny. Učitelé respektují vzdělávací potřeby žáků, ti nejsou ve výuce přetěžováni. Ve třech třídách jsou společně vzděláváni žáci dvou či tří ročníků (ve třídě III.E - 1., 2. a 3. ročník). Plánování a příprava na výuku v těchto třídách je pro pedagogy velmi náročná a výsledná práce není vždy patřičně efektivní.

Výuku ve sledovaných hodinách zajišťovalo sedm pedagogů, přičemž jeden splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, jeden je pedagogicky způsobilý bez požadovaného vzdělání v oblasti speciální pedagogiky a pět učitelů nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Sledovaná výuka byla vedena věcně správně, ale u většiny nekvalifikovaných učitelů se projevovaly metodické nedostatky a některým učitelům činí problém struktura hodiny.

Všechny učebny jsou vybaveny novým, výškově vyhovujícím žakovským a dalším nábytkem pro uložení pomůcek. Jak bylo výše uvedeno, kromě třídy III.E jsou ostatní učebny prostorově malé (úzké) a proto je výuka vedena spíše v lavicích formou frontálních činností. Esteticky hezky upravené učebny jsou vybaveny základními pomůckami a didaktickou technikou, která v průběhu inspekce byla využita pouze jednou. Výzdobu učeben tvoří nové tabelární přehledy především učiva mluvnice, velké množství pomůcek si pedagogové vyrábějí sami i když mohou využívat dobře vybavený kabinet prvního stupně a další kabinety dle potřeby probíraného učiva. Žáci pracují s vhodnými učebnicemi a pracovními sešity, které odpovídají potřebám vzdělávání žáků s mentálním postižením. Ze sledované výuky je zřejmé, že třídící a kompenzační materiál je velmi málo využíván, akustické pomůcky (bzučáky apod.) nebyly ve sledovaných hodinách českého jazyka ani řečové výchovy využity vůbec. Estetičnost učeben dotváří velké množství žakovských výtvarných a rukodělných výrobků.

Téměř všechny sledované hodiny byly vedeny frontálně bez výrazné diferenciací zadávaných úkolů dle individuálních schopností žáků. Výjimkou byly hodiny pracovního vyučování a dvě hodiny naukových předmětů, kde žáci pracovali ve dvojicích či skupinách. Vyučující měli ve sledovaných hodinách dominantní postavení, zadávání úkolů žákům bylo jednoznačné a žáci projevovali o výuku zájem. Ve třídách, kde se vzdělávají žáci dvou (tří) ročníků, se uplatňovala výuka formou střídání přímé a nepřímé práce, některé části hodin byly vzhledem k mentálnímu postižení žáků příliš dlouhé (např. část věnovaná opakování či samostatným pracím) a pro žáky stereotypní a někdy i únavné. Vyučující vnímají unavitelnost žáků a do hodin vkládají oddechové chvíle v různých podobách. V rámci samostatných písemných činností poskytují žákům individuální pomoc. Tempo výuky vychází z momentálních psychických možností žáků.

Většina sledovaných hodin byla motivována jak v úvodní části, kdy byli žáci seznámeni s využitelností probíraného učiva a průběhem hodiny, tak zejména v průběhu, kdy byli motivováni pochvalou či jedničkou za pokrok v učení či snahu a aktivitu v hodině.

Ve všech třídách žáci respektují dohodnutá pravidla jednání a chování. Na velmi dobré úrovni jsou vzájemné vztahy mezi učiteli a žáky, ale i mezi žáky navzájem. Malá pozornost ze strany pedagogů je ale věnována rozvoji a obohacování slovní zásoby. Učitelé nevedou systematicky žáky k odpovědím v souvislých větných celcích, a to ani v hodinách řečové výchovy. Organizace výuky nevytvářela potřebný prostor pro diskusi a vyjádření vlastního názoru.

Hodnocení vědomostí a dovedností žáků je založeno na klasifikaci známkou. Dle kontroly náhodně vybraných školních sešitů a kontroly všech žakovských knížek přítomných žáků lze konstatovat, že klasifikace je ohleduplná, objektivní a respektuje možnosti žáků. Jen výjimečně jsou žáci písemnou formou pochváleni, ale také výjimečně jsou písemně káráni. Zcela ojediněle byl závěr hodin věnován ucelenějšímu shrnutí a jen ve třech sledovaných hodinách byl vytvořen prostor pro vzájemné hodnocení či sebehodnocení žáků. Většina hospitovaných hodin končila se zvoněním bez potřebného ukončení, pouze v některých hodinách „stihli“ vyučující zhodnotit průběh a zejména chování žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve speciálních třídách jsou, zejména s přihlédnutím na předměty s převahou výchovného zaměření, velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, občanská výchova a dějepis

V průběhu inspekce bylo hospitováno celkem 10 vyučovacích hodin u všech přítomných vyučujících, které sledovaným předmětům vyučují. Všechny hodiny byly připravené a měly jasně stanovené cíle. Učivo vycházelo z osnov deklarovaného vzdělávacího programu, jen

v občanské výchově dokládají zápisy v třídních knihách překrývání probíraných témat v občanské a rodinné výchově.

Českému jazyku a dějepisu vyučují kvalifikované učitelky s příslušnou aprobací, občanská výchova je vyučována neaprobovaně a v jednom případě nekvalifikovanou učitelkou. Její nekvalifikovanost a nezkušenost se projevila především ve stavbě a organizaci hodiny.

Výrazným kladem všech sledovaných hodin byla maximální názornost a důsledné využívání všech dostupných pomůcek, které učitelky mají soustředěné ve třídě, kam za nimi žáci docházejí. Jsou využívány mapy, atlasy, slovníky, kopírované texty, odborné publikace, obrazový materiál, audio-nahrávky a video- nahrávky.

Ve všech hodinách bylo zaznamenáno vhodné střídání forem a metod práce, běžná je práce skupinová, párová i práce v odděleních. Důraz je učitelkami kladem na vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů, a to jak ve formě žákovských referátů, tak i přímo při vyvozování učiva spolu s žáky v hodinách. Kromě střídání forem a metod práce (pohyb po třídě k tabuli, přesuny do skupin) byla psychohygiena zajišťována zařazováním krátkých relaxačních činností.

V hodinách bylo dbáno na úvodní i průběžnou motivaci a mezipředmětové vztahy, ve dvou případech však byla zaznamenána motivace negativní, což následně ovlivnilo klima třídy. Že jde o běžný jev, dokládají i demotivující poznámky v kontrolovaných žákovských knížkách.

Interakce a komunikace měla rozdílnou úroveň. Od strohého dávání příkazů a plnění úkolů až k velmi otevřené komunikaci s prostorem pro vyjádření názoru žáků a učitelkou vhodně usměrňované diskuzi.

Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že o výsledcích žáků ve sledovaných předmětech s výjimkou občanské výchovy jsou rodiče průběžně informováni. V průběhu hodin bylo k hodnocení využíváno především pochval, nechybělo závěrečné shrnutí, avšak konkrétní hodnocení práce žáků v hodině probíhalo ve většině případů až po závěrečném zvonění.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, občanská výchova a dějepis jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice a pracovních činnostech

Kvalita vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech je posouzena na základě 7 hospitací, které proběhly u 3 učitelů, kterým jsou předměty fyzika a pracovní činnosti svěřeny.

Učivo je vhodně rozvrženo do období 6. – 9. ročníku. Velmi dobře jsou skloubeny požadavky na organizaci výuky ve třídách s rozšířenou výukou a v běžných třídách. Zároveň je respektováno dělení tříd na skupiny ve vztahu k prostorovým, materiálně-technickým podmínkám a psychohygieně žákovského věku. Rozvržení učiva vhodně reaguje na zvolené řady učebnic. Lepší orientaci v plánování učiva umožňují časově-tematické plány, které vedení školy na učitelích vyžaduje. Na všechny sledované vyučovací hodiny byli pedagogové připraveni.

Všichni učitelé, kterým jsou uvedené předměty svěřeny a u kterých proběhly hospitace, mají předepsanou kvalifikaci pro druhý stupeň ZŠ a navíc i vhodnou aprobaci. Jejich zkušenost je zúročena v průběhu vyučovacích hodin, které jsou vedeny věcně i odborně správně.

Materiální podpora výuky je na vynikající úrovni. Vhodně jsou využívány učebnice, učební pomůcky, počítače a didaktická technika. Žáci jsou na používání uvedené techniky zvyklí a dovedou s ní pracovat. Estetická úroveň učeben je na výši a i když se jedná o přírodovědné předměty, které převážně využívají pro výzdobu pomůcky a nejrůznější tabulové přehledy se zaměřením předmětů, nechybí ve třídách a pracovnách ani květiny.

Vyučovací metody, organizace výuky a psychohygienu výuky odpovídají zkušenosti a kvalifikovanosti vyučujících. Vhodně je využít vyučovací čas, žáci jsou zapojováni do činností a převážná část hodiny má vzhledem k žákům právě činnostní charakter. Důsledně jsou využívány mezipředmětové vztahy a zkušenosti žáků. Ti jsou vedeni k samostatnosti, k práci s informacemi a aktivnímu zapojení v hodinách. Respektovány jsou věkové a individuální potřeby žáků.

Motivace je ve vyučovacích hodinách převážně vstupní, kdy jsou žáci seznámeni s tím co je ve vyučovací hodině čeká a co by měli probírat a procvičit. Dalším motivačním prvkem je získání známky nebo umístění v soutěžích pořádaných školou, ale i mimo ni. To se také daří, protože v nejrůznějších olympiádách obsazují žáci této školy řadu předních míst.

Atmosféra při hodinách je pracovní. Žáci mají důvěru k vyučujícím a nebojí se zeptat na problém. Učiteli je vytvářen prostor pro diskusi a žáci jsou vedeni k prezentaci svých názorů. Často však žáci čekají až na vyzvání učitele nebo odpovídají jednoslovnými odpověďmi. V jedné hodině však byli učitelkou cíleně vedeni k souvislému vyjadřování. V žádné vyučovací hodině nebyla dominance učitele na úkor uplatnění se žáků.

Jejich hodnocení je za výkony v hodinách, za kontrolní práce a různé testy, které většinou vytváří učitel. Hodnocení lze získat také za referáty a laboratorní úlohy. Znamky z těchto aktivit lze vysledovat v žákovských knížkách. Při zkoušení odpovídá hodnocení výkonu žáků a náročnost učitelů dokáže odlišit třídy s rozšířenou výukou a běžné třídy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice a pracovních činnostech jsou vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech matematika a informatika

Hospitováno bylo 9 hodin matematiky a 2 hodiny informatiky u 5 vyučujících. Stanovené cíle výuky byly přiměřené k zaměření tříd, vždy navazovaly na předcházející témata, ale v některých případech vyučující při plánování dostatečně nerespektovali méně úspěšné žáky (příprava jednodušších, příkladů).

Všichni přítomní pedagogové splnili požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost, a výuku vedli věcně i odborně správně.

Učebny byly vhodně vyzdobeny tabelárními i trojrozměrnými učebními pomůckami a působily estetickým dojmem. Při výuce žáci často používali počítače, kalkulačky, kopírované texty, zaměstnávací materiály. Jedna učitelka si vyrobila vlastní pomůcku – trojúhelník s těžnicemi pro výklad učiva. Zařazení zpětného projektoru, kterým byl prezentován text učiva, zpestřilo výuku. Její podpora učebnicemi byla využita velmi málo a učitelé dávali přednost přímému diktátu vlastních příkladů.

Individuální práce žáků s průběžnou kontrolou vyučujícího, jenž ihned opravoval chyby a hodnotil, se střídala s frontální prací, ve které učitelé čerpali ze znalostí žáků a předkládali jim problémové otázky. Při jejich objasňování měli žáci možnost uplatnit svůj názor a diskutovat o způsobech řešení (i když se stávalo, že učitelé sledovali úzce svůj cíl a nevyužili práci s chybou). Aktuálně úspěšní žáci řešili další, náročnější příklady. Odlišením a střídáním použitých metod byla dodržena psychohygienu výuky i při jejím značném tempu.

Motivaci vyučující uplatňovali především v průběhu hodiny. Nejvíce známkou při hodnocení dílčích výkonů, dále poukázáním na mezipředmětové vztahy a aplikací na praxi. Nechybělo zařazení zajímavých úloh a příklady s aktuálními údaji - např. vstup do EU, hokejové mistrovství světa. Zvláště ve třídách s rozšířenou výukou byla patrná vnitřní motivace žáků a následně jejich aktivita a zájem o výuku. Týmová a párová práce chyběla.

Všichni respektovali stanovená pravidla jednání, žáci se podřizovali pokynům učitelů, kteří s nimi jednali vlídně a trpělivě. Méně byly podporovány komunikativní dovednosti žáků. Jiný názor byl leckdy odmítán, místo aby byl diskutován a obhajován či vyvrácen.

V žákovských knížkách dostali rodiče, hlavně v matematice, nadprůměrný počet známek pro svou informaci o prospěchu žáků a časté byly i pochvaly za konkrétní činnosti. Klasifikace žáků v hodinách byla méně častá, ale vždy zdůvodněná. Hodnocení žák – žák bylo využito jedenkrát a sebehodnocení žáků nebylo uplatněno vůbec. Stejně i zhodnocení výkonu v závěru vyučovací hodiny, až na jednu výjimku, se neuskutečnilo.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech matematika a informatika jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině přírodovědných předmětů (chemie, přírodopis, zeměpis)

V rámci inspekce bylo hospitováno celkem 13 hodin u 5 učitelů. Všichni vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což se pozitivně odrazilo na kvalitě výuky zejména po stránce odborné a věcné správnosti.

Učitelé mají zpracovány tématické plány s časovou posloupností, která zajišťuje kontinuitu výuky mezi ročníky a respektuje požadavky osnov. Zvolené výukové cíle byly přiměřené věku a schopnostem žáků i aktuálnímu složení třídy. Bezprostřední příprava na výuku byla zpravidla kvalitní a promyšlená, učivo navazovalo na předcházející témata.

Z hlediska použitých forem a metod práce měly hospitované hodiny rozdílnou úroveň. Organizace výuky vycházela z klasického pojetí s převažujícími frontálními metodami práce. Většina vyučujících zařadila v úvodní části hodin krátké ústní nebo písemné frontální opakování. Výklad nového učiva byl doplňován řízeným rozhovorem a samostatnou prací, která nezohledňovala diferenciaci žáků. V jedné hodině přírodopisu byla využita velmi efektivní skupinová práce, při které žáci vyhledávali a popisovali charakteristické znaky a vlastnosti listů rostlin. Pozitivní přínos pro pochopení učiva měly i provedené laboratorní práce v hodině přírodopisu a chemie.

Ve většině hodin se dařilo vyučujícím vyvolat zájem o probírané učivo průběžnou motivací, především vhodnou aktualizací učiva, využíváním mezipředmětových vztahů, aplikací dosavadních teoretických znalostí žáků a jejich praktických zkušeností. V několika hodinách přírodopisu a chemie byli žáci velmi dobře motivováni kladením problémových otázek nebo při zeměpisu ukázkami uplatnění teoretických poznatků v regionu.

Vyučování probíhalo v kmenových třídách, které jsou upraveny jako polooborné pracovny. Zvláště působivá po stránce úpravy a výzdoby nástěnnými panely a vybavenosti skříňkami s přírodninami je pracovna přírodopisu. Pro podporu vyučování ve všech sledovaných hodinách byly využívány připravené tabule, běžně byly používány učebnice. V zeměpisu žáci pracovali s nástěnnými mapami. Zeměpisný atlas měl každý žák nejen pro práci ve škole, ale i pro domácí přípravu. Učivo v chemii bylo vysvětlováno na základě ukázek chemických látek a prováděním demonstračních nebo žákovských pokusů. V přírodopisu bylo k prezentaci učiva využito přírodnin, odborné literatury, mikroskopů, nástěnných obrazů, nakopírovaných textů, zpětného projektoru a videonahrávek.

Ve všech sledovaných hodinách příznivě ovlivnil průběh výuky velmi dobrý verbální projev učitelů a jejich přístup k žákům. Žáci akceptovali stanovená pravidla komunikace.

Komunikativní dovednosti nebyly cíleně rozvíjeny, většina učitelů nevyžadovala po žácích souvislý ústní projev, často se spokojila s jednoslovnými odpověďmi.

Zkoušení žáků bylo vedeno ústní i písemnou formou. Žákovské výkony vyučující hodnotili objektivně, málo však využívali pochvaly a povzbuzení. Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že informovanost rodičů o prospěchu je plně dostačující.

Nejméně zdařilou částí sledovaných hodin byly jejich závěry. Ojedinele se objevilo shrnutí a opakování nového učiva. Chybělo celkové zhodnocení výkonu žáků. Žáci nebyli vedeni k sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledované skupině předmětů jsou velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vedení školy zadává vlastní kontrolní písemné práce z matematiky a českého jazyka ve zvoleném ročníku, vede přehled o prováděných písemných pracích z matematiky a českého jazyka, o laboratorních pracích. Zadávány jsou také testy a kontrolní prověrky v odborných předmětech. Všechny písemné práce mají vyhodnocení, ale rozbor chyb některým chybí.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech jsou velmi dobré.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

V rámci inspekce byla provedena tematická inspekce věnovaná „*Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů*“. Výsledkem je zjištění: ***Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá. Přijatý systém je příkladný a účinný.***

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j.Z5/96 jsou v souladu se Zřizovací listinou ze dne 20. 12. 2002 č.j. 67/02 doplňující předchozí ze dne 15. 12. 1999 č.j. 827/99.

Škola má vynikající výsledky v olympiádách, nejen v okresním, ale i v krajském kole. Výrazného úspěchu dosáhli hlavně v matematické olympiádě pro 9. ročník a odpovídající třídy gymnázií, kde v 53. ročníku krajského kola obsadili 4 žáci této školy 1. místo s plným počtem bodů a dalších 10 žáků se stalo úspěšnými řešiteli.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. Z5/96 ze dne 7.4.1997
2. Zřizovací listina ze dne 20. 12. 2002 č.j. 67/02 doplňující předchozí ze dne 15. 12. 1999 č.j. 827/99.
3. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002-2003
4. Vzdělávací program zvláštní školy č.j. 22 980/97-22
5. Učební plán vzdělávacího programu zvláštní školy pro školní rok 2003-2004
6. Vzdělávací program Základní škola č.j. 16 847/96-2 včetně úprav a doplňků
7. Učební plán vzdělávacího programu základní školy pro školní rok 2003-2004
8. Vzdělávací program Základní škola s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů č.j. 21 968/96-22

9. Učební plán vzdělávacího programu základní školy s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů pro školní rok 2003-2004
10. Vzdělávací program Základní škola s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky č.j. 16 845/2001-22
11. Učební plán vzdělávacího programu základní školy s rozšířenou výukou informatiky a výpočetní techniky pro školní rok 2003-2004
12. Rozvrh hodin pro školní rok 2003-2004
13. Rozvrh vyučovacích hodin uplatňovaný ve všech speciálních třídách ve školním roce 2003-2004
14. Třídní knihy všech tříd uplatňované ve školním roce 2003-2004
15. Třídní knihy tříd s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů :
VI.C, VI.D pro školní rok 2000-2001
VII.C, VII.D pro školní rok 2001-2002
VIII.C, VIII.D pro školní rok 2002-2003
16. Katalogové listy žáků tříd: III.E, V.E, I.A, II.A, III.C, IV.A, V.A, VI.C, VII.A, IX.B
17. Třídní výkazy všech tříd platné ve školním roce 2003-2004
18. Plán činnosti výchovného poradce
19. Provozní řád školy ze dne 2.ledna 2004
20. Organizační řád z 2. ledna 2004
21. Plán školy na školní rok 2003-2004 z 1.8.2003
22. Měsíční plány činnosti
23. Záписy z pedagogických rad
24. Hospitační záznamy
25. Vnitřní řád ZŠ s RVMPP Buzulucká 392 Teplice 3 z 25.8.2003
26. Výsledky MO9 ročník 53 – krajské kolo

ZÁVĚR

Škole chybí plán personálního rozvoje zaměstnanců a není podporováno zvyšování kvalifikace pedagogů poskytováním úlev. Téměř 30% nekvalifikovanost však nemá zásadní negativní vliv na výuku.

Velmi dobré materiálně-technické podmínky a prostorové zázemí umožňují úspěšně realizovat výchovnou a vzdělávací činnost.

Vyučující všechny dostupné pomůcky i didaktickou techniku v hojné míře využívají. Kladem byla odborně a věcně správně vedená výuka, časté zastoupení činnostního učení a vsřícné jednání vyučujících vůči žákům. Poněkud opomíjena zůstala týmová práce a závěrečné zhodnocení výkonu se shrnutím učiva. Výsledky práce jsou vyrovnané a završuje je umístění žáků školy na předních místech v soutěžích a olympiádách nejen v okresních, ale i v krajských kolech.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alena Dlouhá	Dlouhá v.r.
Členové týmu	Mgr. Hana Podešvová	Podešvová v.r.
	Mgr. Milan Popule	Popule v. r.
	Mgr. Petr Salač	Salač v.r.
	Mgr. Vladimír Bečvář	Bečvář v.r.
	Mgr. Erika Bednárová	Bednárová v.r.
	Ing. Libor Porteš	
	Romana Adámková	

V Lounech dne ...31.5.2004.....

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:2.6.2004.....

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Milena Hodková

Hodková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Poděbradova 634, Louny PSČ 44001. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor školství mládeže a tělovýchovy –	18.6.2004	f3-1078/04-5225
Město Teplice, náměstí Svobody, 415 95 Teplice	18.6.2004	f3-1079/04-5225
Rada školy	---	---

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.